

Előfizetési árak helyben és vidéken:

Egy évre . . .	12 korona
Felévre . . .	6 korona
Negyedévre . .	3 korona
Egyes szám ára	12 fillér

MEGJELENIK VASÁRNAP
ÉS CSÜTÖRTÖK REGGEL

HATÁRŐR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

□ □ Ujvidék, □ □
Petőfi-utca 47. szám,ahová a lap szellemi s anyagi részét
illető közlemények küldendők.

Ilyen közleményeket és megkereséseket lapunk nyomdája is elfogad

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

Vegetáló városok.

A városok kulturképességének legbiztosabb fokmérőjét azoknak előirányzatai képezik. Az új előirányzat legtöbbször csak egyszerű másolata az előzőknek. Semmi új nincs benne, semmi biztató. A legtöbb város, néhány kivétellel, semmi újat nem alkot, nem is tervez.

Aki a viszonyokat nem ismeri és ezeket az előirányzatokat látja, azt gondolja, hogy a városok vezetésében hiányzik a haladás érzéke. De a viszonyok ismerői tudják, hogy ez a mozdulatlan és stagnálás a sok sikertelen harcok szomorú, de természetes eredménye. Tudják, hogy az előirányzatok készítői kényszerűségből kerülnek minden magasabb szempontot, mivel meg vannak győződve, hogy egy modern, alkotásra számító előirányzat biztosan leszavaztatik s azért a városok vezetői nem azt teszik, amit jónak tartanak, hanem csak azt, ami lehetséges.

Ilyen állapotok uralkodnak a városok legtöbbjében s innen van, hogy a legtöbb város nem él, csak vegetál, tengődik mint a beteg, aki az étellel már leszámolt s azt is nyereségnek tartja még, ha egyik napról a másikra felébred.

A vidéki városok fejlődéséről alig lehet szó, mivel nincs rá pénz; a legtöbb városban akár a falu mását láthatjuk, oly egyszerű, szegényes és mindennapi mindene. Hogy pedig ezek az állapotok hamarosan megváltozzanak, arra kevés a remény, mivel a mindenféle adókkal tulterhelt lakosságban kihalt az áldozatkészség.

A képviselőtestületek kedvezőtlenül összeállított és klikszerűleg, ellenfélként egymással szembenálló érdekcsoportjai nemcsak közömbösek — mint azt nálunk is akárhány tvh. közgyűlésen látjuk, hanem igen gyakran önzők a város közügyeivel szemben. A város fejlődését, az ipar fellendülését célzó vállalatok legtöbbször hajótörést szenvednek a városatyák szükkeblősége folytán s azért is, mivel nem fogják fel, hogy az ilyen célú áldozatkészség mennyire gyümölcsöző befektetés.

A városok kritikus és tarthatatlan helyzetét mi sem bizonyítja jobban, mint az a körülmény, hogy a községi pótdadók feletti nagyok; van olyan város is, ahol a 220%-ot is meghaladja, míg pd. Korpona csak 16, Nagyszében 12, Nagybánya 11, Felsőbánya 9 és Erzsébetváros csak 6% közs. pótdadót fizet; a városok majd kivétel nélkül túl vannak terhelve, sőt, ami még ennél is veszedelmesebb, eladósodva.

Vannak városok, nem is kis számmal, ahol a kultúra legegységesebb

nyait sem képesek megvalósítani. Itt azután kulturális, népnevelési, közbiztonsági és szociális alkotásokról szó sem lehet. A humanizmus otthonai: szegényház, betegház, menház stb. ismeretlenek, a tűzrendészet elhanyagolt, a tűzoltói intézmény legtöbb helyen szervezetlen. A szegényügy szintén rendezetlen. A városok szegényei elfogadják a havi néhány kor. városi segílyt, de azért mégis koldulni járnak.

Minthogy minannyian érezzük a hiányokat, a bajokat: nagyon természetes, hogy a viszonyok megjavítása utáni vágy élénken él mindenkiben. Gyors és gondos, körültekintő intézkedésekre van szükség, ha azt akarjuk, hogy a vidéki városok is a fejlődés természetes medrébe terelve, fellendüljenek és haladásnak induljanak.

A „Napközi Otthon” három éves működéséről.

III.

Napközi Otthonunk már kezdettől fogva szüknek bizonyult, pedig könnyen lehetne itt a határszéli városban a vidéki tanulók részére megfelelő hajlékot létesíteni. Tudomásunk szerint a Dmke Makón, Nagybecskereken létesített már a vidéki tanulók részére Otthont igen szép eredménnyel s a közel jövőben Zomborban létesít internátust; továbbá a Máv igazgatósága bőkezűen támogatja a vasutasok kulturális intézményeit; már most Ujvidék sz. kir. város — ahol a tanulók és szüleik bevásárlásaikat eszközlik — a Dmke, a Máv igazgatósága, a Vasutas szövetség, a Kultuszminiszter együttesen közös erővel és még nagyobb anyagi támogatással remek „Napközi Otthon” létesíthetnénk Ujvidéken, mely kulturában, iparban, kereskedelmi téren rövid idő alatt az első városok közé küzdötte fel magát. Ujvidék ma már nemcsak kereskedelmi, de kulturális szempontból is gócpont, itt egy „Napközi Otthon” felépítése a mai kor igényeinek megfelelően — teljesen indokolt. A DMKE, felterjesztésére el is ismerték ezt úgy a kultusz-, mint a kereskedelemügyi miniszterek akkor, midőn az ujonnan építendő főgimnáziummal kapcsolatos internátus részére tetemes összeget ajánlottak fel. Amde közismert dolog, hogy a szegénysorsu szülők s főleg a vasutasok a polgári iskolába járatják gyermekeiket s így a fent jelzett internátus céljának alig felelne meg, míg egy közös „Napközi Otthon”, ahol a különböző tanintézetek növendékei nyernének elhelyezést, úgy kulturális, mint humánus szempontból határozottan üdvösebb volna.

Megemlítjük továbbá, hogy kerületünk India állomásán az ottani államvasuti iskolával kapcsolatosan Tranger Károly, az iskola fáradhatatlan igazgatójának kezdeményezésére és buzgólkodására szintén létesített „Napközi

Otthon”, mely működését 1908-évből kezdte meg s azóta a legszebb sikerrel munkálkodik. — Központunknál ez Otthon részére évi 300 korona segílyt eszközöltünk ki, míg a Máv. Igazgatósága évi 1000 koronával támogatta a humánus intézményt. — 1908-ban 70, a következő évben már 100, végül 1910-ben 150 gyermek nyert naponta ingyenes meleg ebédet.

Végül hálással kell megemlékeznünk a minden szép, nemes és humánus dologért lelkesülő főgimnáziumi tanárunkról, Dr. Piu-kovich Sándorról, ki a tavasszal vetítő gépjével beutazta az egész szerémmegyei vasuti iskolákat s mindenütt hazafias, lelkesítő, tanulságos felolvasásokat tartott.

Mielőtt három éves működéseink rövid ismertetését befejeznők, ismétlen hálás köszönetet mondunk mindazoknak, kik ezen önzetlen vállalkozásunkban pártfogolni kegyesek voltak; különösen kiemeljük azt az örömdetes eseményt is, hogy a Máv igazgatósága a bőkezű pénzbeli hozzájáruláson kívül a tüzelő és világító anyagokat három éven keresztül teljesen díjtalanul bocsátotta rendelkezésünkre.

Ujvidék, 1911. április hóban.

KOLLER KÁROLY, SKUTE CZKY EMIL,
titkár. elnök.

HIREK.

T. vidéki olvasóinkat, akik a II. évnegyedi előfizetést még nem újították meg, kérjük, hogy az előfizetési összeget, valamint az I. évnegyedről esetleg fenálló hátralékot mielőbb beküldeni sziveskedjenek.

A kalocsai érsek megérkezése. Dr. Csernoch János kalocsai érsek, elbucszva csanádi hiveitől, május 10-én fog Kalocsára érkezni. Ünnepeyes fogadtatására nagy előkészületek tesznek Kalocsán.

A szerb kongresszus összehívása. Bogdánovics Lucian patriárka a g. kel. szerb egyházi kongresszust május hó hó 15-re Karlocára összehívta. A kir. biztos teendőit ezutal is Rohonyi Gyula igazságügyminiszteri államtitkár teljesíti.

A buza szentelő. E hó hó 25-én, Márk napján a reggeli mise után körmenet indult a buza földekre, hogy a vetéseket megáldva, az ég áldását kérje azokra a kath. egyház.

Himenhrl. Blaschkó Ede fogtechnikus jegyet váltott Horváth Gusztáv kir. jlb. végrehajtó kedves szeretetreméltó Bözsike leányával.

Április 11-ének megünneplése az iskolákban. Minthogy az 1848-i törvények szentesítésének évfordulója, április 11-e a husvét szünidőre esett az idén, a nevezetes évfordulót e hó 24-én ünnepelték úgy a kir. kath. magyar főgimnáziumban, mint a polgári és felső kereskedelmi iskolákban. Ének, a nap jelentőségét méltató ünnepi beszéd és szavatok képezték ez iskolai ünnepélyek keretét, előzően pedig a r. kat. templomban tartott istentisztelet.

Ezüst mezőkön. Pilisi Lajos, a Kövessy-szintársulat tehetséges tagja fenti címen egy 132 oldalra terjedő, diszes kiállítású könyvet adott ki, mely szebbnél-szebb költeményeket tartalmaz. A költemények egytől-egyig mély érzésről tesznek bizonyosságot, hangulatteljesek s a közönség pártolására minden tekintetben érdemesek. Ára 2 kor. s a szerzőnél kapható.

Esküvő. Stötzer János zsablyai áll. elemi isk. tanító a napokban vezette oltárhoz Karner Vilma urhölgyet Ujvidékről.

Az ujvidéki szénkutató társaság tavalyi túrzási munkálatainak megállapítása végett — illetékes helyről vett értesülés szerint — Húszkó Tivadar, a zágrábi kir. bányakapitányság kiküldött főbányabiztosa e hó 18-án városunkba érkezik. Együttal arról is értesültünk, hogy a szénkutatók a további túrzási munkálatok célszerű vezetése iránt szakértő bányamérnököt fognak meghallgatni; hogy utasításait megnyerhessék, az egész területet beható földtani vizsgálat alá fogják vonni a szénrétegek fekvésének meghatározása végett. Mindkét szemle eredményéről értesíteni fogjuk olvasóinkat.

Arcképleplezés. Dr. Pertschy Ferenc ny. cs. és kir. főörzsorvos arcképének leplezése e hó 30-án lesz Szentfűlöpön.

Áthelyezés. Krámer Nándor és Szőke József m. ki. póstatyúk Óbecséről Ujvidékre helyeztetek át.

Kitüntetett szabadkai keveskedők. A török szultán a szabadkai Hauser és Bauer cég mindkét tagját annak elismerésül, hogy a cég által éveken át szállított magyar lovakkal meg volt elégedve, rendjellel tüntette ki.

Himnir. Dr. Kenedy László min. fogalmazó, Dr. Kenedy Géza orsz. képviselő fia, jegyet váltott Dr. Schneider Károly kulai tekintélyes ügyvéd és nagybirtokos leányával: Gizellával.

A hazai ipar érdekében. A zombori általános ipartestület elhatározta, hogy évről-évre más iparágból — f. szeptember havában a ruházati iparcikkekben — részleges kiállítást rendez s az eszme megvalósításával 100 tagu bizottságot bizott meg.

Uj okmánybélyegek. A kincstár új okmánybélyegeket bocsát ki, melyek nem olyan papíron készülnek, mint eddig, hogy minél nehezebben lehessen azokat hamisítani. A bélyegekhöz szükséges papirozt most gyártják. Az új okmánybélyegek, melyek nagyobbak lesznek mint a mostaniak, a f. év nyarán kerülnek forgalomba.

Érseki segély. A kalocsa érseki hatóság az óbecsei zárda kibővítési munkálataihoz megígért 15,000 kor. segélyt a napokban küldötte meg a házi pénztárhoz.

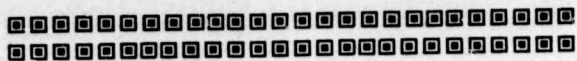
Szerencsétlen ember. Szekácsevity Visa nevű 45 éves nádaljai szerb gazdát e hó 12-én kocsin megkötözve hozták Szenttamásról Nádaljára. A szegény ember állítólag megőrült. Mikor megnősült, szegény volt, mint a templom egere, azonban kitartó szorgalmával később 50.000 forintnyi vagyont szerzett.

Helyettes közjegyző. A szegedi kir. közjegyzői kamara Dr. Kóssa Miklós titeli kir. közjegyző helyettesévé Kiss Sándor ny. tszéki bírót nevezte ki. Dr. Kóssa betegsége miatt több heti szabadságra ment.

A cs. és kir. közös hadsereg katonai nevelő- és képző intézeteiben magyar honos ifjak részére fentartott és az 1911—12-ik tanév kezdetén betöltendő kincstári, magyar állami alapítványi, magán alapítványi és fizetéses helyekre vonatkozó pályázati hirdetés a városi tanácshoz megérkezett és a katonai osztálynál (II. em. 43. ajtó) a hivatalos órák

Az Ujvidéki Városi Artézi Jódosfürdő és Vizgyógyintézet.

biztosan gyógyít

csúzt, köszvényt,
ischiászt, görvélyt,
női betegségeket,
csontbántalmakat,
vérbajt, ideges-
séget.

Fürdő és ivókura.
Prospektus ingyen.
Telefon 264. sz.

alatt betekinthező. Az érdeklődők a katonai akadémiák bővebb ismertetésére szolgáló „Tájékoztatókat“ a honvédelmi miniszterium segédhivatali főigazgatójától a folyó évben is díjmentesen kaphatják.

Egy szövetkezet bukása. A B. Bodrog vm. gazdasági egyesület fogyasztási és értékesítő szövetkezete Vojnits István főispán elnöke alatt tartott apr. 18-i közgyűlésén kimondta a felszámolást.

Három szeme és két orra van. Temesvárott egy vasuti munkás felesége olyan gyermeknek adott életet, akinek 3 szeme és 2 orra van. A harmadik szem a jobb szem alatt van. Az anya furcsa gyermekével együtt jól érzi magát.

Közjegyzői jelöltek. Alig üresedett meg a szabadkai kir. közjegyzőség, már is legió azok száma, akik e zsiros falatra aspirálnak. A már eddig is kombinációba hozott jelöltek közül úgy látszik, M.kosevits Kanut, zentai orsz. képviselő a legkomolyabb.

Az alkohol áldozata. Gyukity Toma csurogi lakos, kinek 4 apró gyermeke van s kinek az orvos a szesz italok fogyasztását ismétlően megtiltotta, a napokban annyira berugott, hogy kocsin vitték haza s reggelre meghalt.

Amerikai pénz Magyarországon. A m. kir. posta jelentése szerint 185.319,922 koronát küldött be az Amerikába vándorolt magyarság. Az utolsó tíz évben a kimutatás a következő: 1900-ban 37.241,937 K., 1901-ben 49.334,908 K., 1902-ben 76.454,045 K., 1903-ban 105.488,267 K., 1904-ben 85.504,380 K., 1905-ben 120.062,601 K., 1907-ben 207.294,885 K., 1908-ban 114.355,647 K., 1909-ben 127.499,444 K. Ezekben azonban csak azon pénzküldemények vannak összegezve, melyek postautalványon, pénzeslevélben, vagy csekkel érkeztek. Ami egyszerű vagy ajánlott levélben, mint nem kifejezett pénzküldemény érkezett, vagy amit visszavándorlók magukkal hoztak, az ezen összegekbe nincs beleszámítva.

Szöllő és borgazdasági tanfolyamok néptanítók részére. A földművelésügyi miniszter ez évben is rendez szőlő és borgazdasági tanfolyamokat a tanítók részére. Ezen tanfolyamok első része május 15—28, második része pedig október 8—22-ig tartatik meg. Három helyen lesznek ilyen tanfolyamok: a ménesi, pozsonyi és nagyenyedi vincellériskolánál. Az egész négyheti tanfolyamra 120 korona általánynak kapnak a résztvevők. A felvételi kérvények április hó 30.-ig az illetékes tanfelügyelő utján ahoz a szőlészeti és borászati felügyelőhöz, illetve vincellériskolai igazgatósághoz nyújtandók be, akinek kerületében működnek a tanítók.

1911. B. 273. ügy.szám. Kiadmány.

Ő Felsége a Király nevében!

A titeli királyi járásbírószág mint büntető bíróság becsületsértés vétségével terhelt Bene István elleni bűnügyben dr. Mariánovics Endre ügyvéd által képviselt Timkó Nesztor főmagánvádló által emelt vád fölött a Titelen 1911. évi február hó 17. napján Zamaróczy István kir. bíró, mint tárgyaló bíró, Kóity János tolmács, mint jegyzőkönyvvezető részvételével nyilvános tárgyalás alapján a vád és védelem meghallgatása után következőleg **ítélt**:

A titeli királyi bírószág *Bene István*, ki 53 éves, zentai születésű, róm. kath. vallású, községi jegyző foglalkozású, nős, 1 gyermek atyja, vagyontalan, hadkötelezettségének eleget tett, írni, olvasni tud, magyar anyanyelvű,

sajkásszentiváni lakos, terheltet bűnösnek mondja ki a Btk. 261. §-ában ütköző becsületsértés vétségében, azony ténye miatt, hogy a f. évi január hó 20-án Timkó Nesztor sajkásszentiváni tanítónak megbízottjai előtt, erről odanyilatkozott, hogy lovagias elégtétel szerzésre képtelennek tartja, miáltal ellene meggyalázó kifejezést használt, és azért a Btk. 161. §-a alapján a jelen ítéletnek jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt és végrehajtás terhe alatt a titeli kir. bírósnál fizetendő, és az 1892: XXVIII. t.-c. 3 §-ában jelzett célokra fordítandó, behajthatatlanság esetén a Btk. 53. §-a alapján 10 (Tíz) napi fogházra átváltoztatandó 200 K. pénzbüntetésre ítélt egyúttal kötelezi, hogy Timkó Nesztor főmagánvádlónak költség fejében 20 K. 15 nap alatt és végrehajtás terhe mellett megfizessen.

Terhelt köteles az eddigi felmerült 23 K. 20 f, valamint az ezuttal felmerülő bünyői költséget 15 nap alatt 1880. évi XLIII. t.-c. 9. §-ában meghatározott végrehajtás terhe alatt az államkincstárnak megtéríteni, a költségek azonban az idézett t. cikk 4. §-a alapján egyelőre behajthatatlannak nyilvánítatik.

Dr. Mariánovics Endre ügyvédet saját felével szemben 20 korona képviselői díj illeti meg.

Jelen ítéletben megszabott pénz fő és mellékbüntetés végrehajtása a Bn. 1. §-a alapján felfüggesztetik.

Az ítélet jogerőre emelkedés után a Btk. 277. §-a alapján egész terjedelmében az elítélt költségére az Ujvidéken megjelenő „Határőr” című heti lapban közzététetni rendeltetik s a titeli járás szolgabírói hivatalánál közlendő.

INDOKOK:

A bizonyítási eljárás során beigazolást nyert a következő vádbeli tényállás:

Bene István sajkásszentiváni lakos, községi jegyző a f. évi január hó 20-án Timkó Nesztor ottani állami iskolai tanító megbízottainak, akik tőle, felük nevében lovagias elégtételt kértek, a nevezett sértettre vonatkozólag oda nyilatkozott, hogy őt elégtétel kérésre képtelennek tartja.

Terhelt a tettét tagadta. Amde a vádbeli tényállítás Markovics György és Teschner Gyula érdektelen tanúk vallomásával nyert bebizonyítást.

Minthogy a terhelt által a sértettre vonatkozólag használt vádbeli kifejezések az emberi méltóságot érintő voltaknál fogva kétségtelenül meggyalázóak s ekkép a Btk. 261. §-ában meghatározott becsületsértés vétségének alkotó elemeit kimerítik, ezért őt abban vétkesnek kimondani s figyelemmel büntetlen előlétele mint enyhítő körülményre, a rendelkező, részben bűnösségével arányban álló pénzbüntetéssel sújtani kellett.

A bünyői költség iránti intézkedés a 480., az ügyvédi díj meghatározása a Bp. 485. §-ain alapszik.

Az ítélet hírlapi közzététele a Btk. 277. §-a, annak a terhelt felettes hatóságával való közlése pedig a Bp. 108. §-a alapján történt.

Amde figyelembe véve az elítéltnak eddigi kifogástalan magaviseletét, tettének a bíróság előtt való megbánását, mint különösen méltánylást érdemlő okokat, a bíróság terheltnek köztisztviselő minőségében elég biztosítékot lát a tekintetben, hogy jövőben magaviselete egészen meg fog változni, e kedvező hatás reményében büntetésének végrehajtását a Bn. 1. §-a alapján felfüggesztendőnek találta.

Titel, 1911. évi február hó 17. napján.

Zamaróczy, s. k.
kir. bíró.

Dankó Samú,
kir. íb. kezelő.

(P. H.)

Jogerőre emelkedett 1911. évi március hó 28-án.

Dankó Samú,
íb. kezelő.

(P. H.)

SALVATOR

kivaló bor- és lithiumforrás gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatása. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerüzletekben.

SCHULTES ÁGOST Szinye-Lipóczy Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

Pistám, édes fiam,

te kétségbe vagy esve katarrusod és a kínzó köhögés miatt? Ne tedd ezt, menj el inkább a legközelebbi gyógyszerárba vagy drogériába és végy egy doboz valódi Fáy-féle sodeni ásványpasztillát, fogadok veled, hogy egyszerre megszűnik minden bajod. Egy doboz ára csak 1 korona 25 fillér, de hamisítványt ne fogadj el.

Főképviselet Magyarország és Ausztria részére: W Th. Guntzer, cs. és kir. udv. szállító Wien, VI Grosse Neugasse 27

Felelős szerkesztő: Zanbauer Ágoston.

Laptulajdonos: az ujvidéki függetlenségi és 48-as párt

Rohitsj

Tempel -forrás. Szénsavdús, diätetikus, üdítő-áztali ital. - Elősegíti az emésztést és anyagcserét.

Styria Legteljesebb gyógyforrás. - Indikálva: idült gyomorurtnál, -zékrekedésnél, Bright-féle vesébajnál, lépdaganatnál, májbajoknál, sárgaságnál, anyagcsere betegségekben, a légutak hurutos bántalmánál.

Donati a maga nemében a leggazdagabb tartalmú gyógyforrás legerősebb hatással. Főképpen indikálva: idült bélhurtnál, obstruktív epekövél, elhízási hajlamnál, csúszal és cukorbetegségnél.

Legújabb, természetes magnézium-glaubersósforrások.
Nagybani raktár Magyarországra:
Hoffmann József, Budapest, V. Báthory-u. 8.

Szőlőoltványok

Huszonöt legjobb bor és csemegefajban még negyven darab.

Csabagyöngye!

oltvány és nemes simavesszők.

Europában a legkorábban érő fajszőlő, drágán fizetett piaci újdonság. Minden kisebb házikertben is termelhető, lugasnak is kitűnő faj.

© Piros Delaware ©

Negyven hektóliter terem holdanként, melyért írásban jótálok. Elgyökereztetve minden szál simavessző megfakad, erre nézve utasítás mellékeltek minden küldeményhez. Május végén is ültethető. - Bővebb leírást, színes képeket és árjegyzéket ingyen küld: Nagy Gábor, Kóly (Bihar m.) posta, távir. da és telefon állomás.

Borszéki
GYÓGYÉS ÜDÍTŐVÍZ.
A SZÉNSAVAS ÁSVÁNYVIZEK KIRÁLYA!
Angolkór és vérszegénység ellen páratlan gyógyszer.

Mint üdítő és hűsítő ital a legelső minden vizek között. Kapható Petrovics és Popovics fűszerüzletében Telefon 151.

Egy okos fej

elsajátítja azon vívmányokat, melyekkel a tápszekémia a háziasszonyt megajándékozta.

Dr. Oetker sütőpora a 12. f. élesztő pótlásául szolgál, melylyel kuglófokat, linzi és más egyéb tortákat, valamint mindennemű süteményeket és tésztákat lazábbakká, nagyobbakká, jobb ízűvé és könnyebben emészthetővé tesz.

Dr. Oetker pudingpora a 12 f. tejjel főzve, gyermekeknek és felnőtteknek csontot képző, nagyszerű és olcsó utóeledelt nyújt.

Dr. Oetker vanillincukra a 12 f. csokoládé, tea, puding, tej, mártás és crème vanillizására szolgál és teljesen pótolja a drága vanillia-csövet. Egy csomag tartalma 2-3 jó vanillia-csónek felel meg.

Kimerítő használati utasítás minden csomagon. Kapható minden élelmiszer üzletben, valamint drogériában. Vények ingyen.

Dr. OETKER, Baden-Wien.

BERGER RIZZI gépirói, könyvviteli és gyorsírói

□□ SZAKISKOLÁT NYITOTT, □□

mely minden hó 1-én és 15-én kezd az illető tanfolyamot, még pedig szigorúan szakképzett, lelkiismeretes és celszerű vezetés mellett.

A legújabb rendszerű írógépek!

A gépirás tanfolyama 2 hétig, a könyvvitelé és gyorsírásé 4 hónapig tart. Oktatás nyerhető a német nyelvben is.

DIJAK: a gépirás egész tanf. 20 kor., könyvvitelé 12 kor gyors, írói 10 kor., a német nyelvi 8 kor. havonként. Bővebb felajánlás és jelentkezés Hán-utca 5 sz.

Azonnali megvételre keresünk

kis kézi strafkocsit.

Városi fürdő.

139 szám.

1911 végéig.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az ujvidéki kir. járásbírósnak 1911. évi V. 146 sz. végzése folytán Dr. Kubinyi Károly ügyvéd által képviselt Ujvidéki takarékpénztár felperes részére 400 kor. tőkekövetelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 657 kor.-ra becsült ingóságokra az ujvidéki kir. bírósnak 1911 V. 146 számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak korábbi vagy felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjoga nyertek volna, alperesek lakásán Ujvidéken (Petőfi utca) leendő megtartására határidőt 1911 évi május hó 2 napján délelőtti 9 óráig kitűzték, amikor a bíróság lefoglalt hordókádak, bolti állványok s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek kespénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fogja adni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdése előtt kiküldött írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számított.

Kelt Ujvidék, 1911. évi április hó 14-én.

Horváth

kir. bírósági végrehajtó

Ujvidéki „Orient“ Ásványviz.

Van szerencsénk a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy a legközelebbi napokban,

UJVIDÉKI „ORIENT“ ÁSVÁNYVIZ

elnevezéssel baktériummentes, kristálytiszta, lithiumtartalmu, legmegbízhatóbb, legegészségesebb forrásvizünket palackokba töltve, szénsavval telítve, mint kitünő üdítő és borvizet forgalomba hozzuk.

Az Ujvidéki „Orient“ Ásványvizzel úgy kívánunk közönségünk elé lépni, hogy az Orient viz kitünő összetételénél, pompás ízénél fogva, nemkülönben páratlan és egyedül álló olcsóságánál fogva egy csapásra hódítsa meg a közönséget.

Az „Orient“ ásványvizet Hankó Vilmos dr. chemiai tanár, a Magy. Tud. Akadémi tagja, a magyar Balneológiai Értesítő szerkesztője vegyelemmezte és a következő hivatalos véleményt adta le:

Az ujvidéki hévvizű artézi forrás szénsavval telített vizének (Orient-üdítőviz) chemia összetétele:

I.		II.	
1000 gr. vízben:		A jónok sókká alakítva: 1000 gr. vízben:	
a) Elektropozitiv jónok:			
Natrium-jón	0.3948 gr.	Natriumhydrocarbonat	0.7129 gr.
Calcium-jón	0.0249 „	Natriumchlorid	0.4961 „
Magnesium-jón	0.0186 „	Magnesium hydrocarbonat	0.1131 „
Kalium-jón	0.0109 „	Calcium hydrocarbonat	0.1008 „
Vas-jón	0.0086 „	Vas hydrocarbonat	0.0279 „
Ammonium-jón	0.0010 „	Kalium chlorid	0.0198 „
Lithium-jón	0.0004 „	Natriumsulfat	0.0142 „
Mangan jón	0.0002 „	Lithium hydrocarbonat	0.0038 „
b) Elektronegativ jónok:			
Hydrocarbonat-jón	0.7110 gr.	Ammoniumchlorid	0.0029 „
Chlór-jón	0.3124 „	Jódkalium	0.0022 „
Sulfat-jón	0.0096 „	Mangan hydrocarbonat	0.0006 „
Jód-jón	0.0017 „	Kovasav	0.0437 „
Kovasav	0.0437 „	Szabad széndioxid	2 8841 „
Szabad széndioxid	2.8841 „	Szabad széndioxid térfogl	1463.2 cc.
Szabad széndioxid térfogl	1463.2 cc.	A víz hőmérséklete a forrásnál	23 C.

Kimutatható még: aluminium, szervesanyag.

Az ujvidéki artézi kut vize eredetében az alkalikus sós hévvizek közé tartozik **jelentékeny** jód tartalommal. A vizet összetételre, tisztaságára, gyógyíthatásra kiváló viznek ismerték fel és használták mindazokban a bajokban, amelyekben a jódtartalmu alkalikus sós ásványvizek specificumok. Hogy ez a gyógyviz a forrástól távol eső helyen és mint üdítőviz érvényesüljön, egy balneotechnikai szempontból is kifogástalan berendezés alkalmazásával a vizet szénsavval telítik. A telítéssel a viz, az elemzési eredményből kitetszőleg, összetételében nem változott; megtartotta minden kiváló tulajdonságát. A telítéssel azonban **kitünő tulajdonságokat kapott, kellemes, savanyuizű, nemcsak mint gyógyviz, de mint üdítő viz, borviz és asztali viz is elsőrendű.**

E nagy mélységből fakadó állandó összetételű ásványviz chemiai analysis alapján igen tiszta ásványviznek minősítendő.

A mellékelt bizonyítvány tanúsága szerint az elemzésre felküldött viz városi hatóság jelenlétében töltetett és pecsételtet le,

Budapest, 1911. április 16.

DR. HANKÓ VILMOS,

II. ker. áll. főreáliskola chem. tanára, a magy tudományos akadémia tagja.

Orient Ásványvizünket kizárólag Ujvidék területére a következő **kivételesen kedvezményes** árakon hozzuk forgalomba:

ÁRAK FILLÉREKBE:

Palack nélkül				Palackkal együtt				Üres palack visszavételi ára			
1/2	1	1 1/2	2	1/2	1	1 1/2	2	1/2	1	1 1/2	2
l i t e r				l i t e r				l i t e r			
8	12	16	20	18	28	34	44	10	16	18	24

Az Orient ásványviz tehát nemcsak a világ legolcsóbb ásványize, hanem egyuttal olcsóbb

a szódaviznél is.

Az Orient ásványvizet gyönyörűen ettiketirozott palackokban házhoz szállítjuk és elegendő egy levelezőlap, hogy a legkisebb mennyiséget is házhoz vitessük.

Üres Orient palackokat **teljes megvételi** összegben veszünk vissza, vagy csak a viz árának ráfizetése ellenében tele palackra cserélünk ki.

Május hó 1-étől—10-éig mindenki, aki a Városi Artézi Jódosfürdőben fürdik, jegyéhez egy

ingyen Orient utalványt kap,

amelynek ellenében bármely üzletben **díjtalanul** szolgáltatnak ki **egy üveg Orient ásványvizet.**

Kérjük mindenütt az Orient ásványvizet!

Ujvidéki csak ujvidéki ásványvizet igyék!

Szives támogatásért esedez

Az Ujvidéki Orient Ásványviz Kutkezelősége:
az Ujvidéki Artézi Jódosfürdő és Vizgyógyintézet.